

MAJANDUSAASTA ARUANNE

19. 10. 2005

Aruandeaasta algus

lõpp

24.12.2004

01.01.2004

31.12.2004

che

Ärinimi

SARANOMIC OÜ

Registrikood

10739812

Aadress

Pikk 12, Tartu 50109

Sidevahendid

telefon

+372 501 4110

Põhitegevusala

Kasutatud tehnika import, kinnisvara arendus,
kasutatud sõidukite ost-müük

SISUKORD

Sisukord	19
2004. aasta majandusaasta tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Juhatuse Deklaratsioon.....	4
Bilanss	5
Kasumiaruanne.....	7
Rahavoogude aruanne	8
Omakapitali muutuste aruanne.....	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad.....	10
Arvestuspõhimõtted	10
Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	10
Põhiaruannete kirjeid selgitavad lisad	19
Lisa 1. Raha ja pangakontod	19
Lisa 2. Nõuded ostjate vastu	19
Lisa 3. Ettemaksed	19
Lisa 4. Varud.....	19
Lisa 5. Materiaalne põhivara.....	19
Lisa 6. Võlakohustused	20
Lisa 7. Võlad tarnijatele	20
Lisa 8. Maksuvõlad	20
Lisa 9. Viitvõlad.....	20
Lisa 10. Pikaajalised võlakohustused.....	20
Lisa 11. Kapitali ja kasutusrent.....	20
Lisa 12. Osakapital nimiväärtuses.....	20
Lisa 13. Reservid.....	21
Lisa 14. Müügitulu	21
Muud selgitavad lisad	21
Lisa 15. Seotud isikud.....	21
2004. aasta kasumi jaotamise ettepanek	22
2004. aasta majandusaasta aruande allkirjad	23

2004. AASTA MAJANDUSAASTA TEGEVUSARUANNE

TARTU MAAKOHUS
REGISTRIOSAKOND
SISSE TULNUD

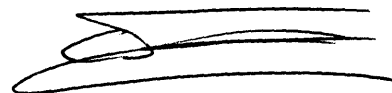
19.10.2005

Saranomic OÜ põhitegevusalaks on mitmesuguse tehnika importimine Aasiast. 2004. aastal imporditi kaupu peamiselt Jaapanist ning peamisteks impordiartikliteks olid kasutatud väiketraktorid ja motorollerid. 2004. aastal osutati projektijuhtimisteenust Läti Vabariiki Riiga planeeritava elamurajooni ehitamisel. Edasimüügi eesmärgil osteti 2004. a. ka kinnistu Tartu linnas J. Liivi tänavas, mis ka müüdi. 2004. a. alustati Tartumaal Ülenurme vallas Aasa elurajoonis kahe eramu ehitamist.

2005. aastal on kavas samades sfäärides tegevuse laiendamine. Kavas on investeeringud põhivarasse ja tegevusefektiivsuse tõstmine. 2005. a. lõpuks plaanitakse viia eramute ehitus Aasa elurajoonis sisetööde tegemist võimaldavas seisukorda.

Osaühingu juhatus koosneb ühest liikmest, kelle tegevust 2004. a. ei tasustatud.

2004. aastal oli Saranomic OÜ'l kaks palgalist töötajat. Nende palkade ja lisatasude kogusumma 2004. aastal oli 152 211 krooni.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

TARTU MAAKOHUS
REGISTRIOSAKOND
SISSE TULNUD

Juhatuse Deklaratsioon

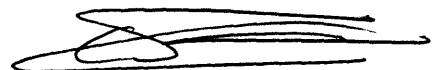
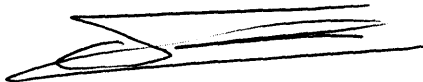
19.10.2005

Juhatus deklareerib oma vastutust alljärgnevatel lehekülgedel toodud Saranomic OÜ 2004. aasta raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsuse eest ning kinnitab, et:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestusmeetodid on vastavuses hea raamatupidamistavaga
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab äriühingu finantsseisundit, majandustulemusi ja rahavoogusid õigesti ja õiglaselt
- äriühing on majandusüksusena jätkuvalt tegutsev
- aastaaruande koostamisperioodil selgunud bilansipäeva järgsed olulised asjaolud on raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud.

Tartus, 30.06.2005. aastal

Erki Vään
juhatuse liige

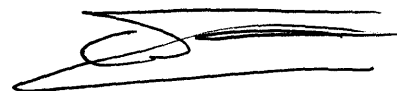
Bilanss

19.10.2005

	31.12.2004	31.12.2003	LISA
Aktiva (varad)			
Käibevara			
- Raha ja pangakontod	75 708	78 458	1
- Nõuded ostjate vastu			2
Ostjate tasumata summad	204 096	291 780	
Kokku	204 096	291 780	
- Ettemaksed			3
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	28 267	12 374	
Kokku	28 267	12 374	
- Varud			4
Müügiks ostetud kaubad	895 925	142 419	
Ettemaksed tarnijatele	0	177 640	
Kokku	895 925	320 059	
Käibevara kokku	1 203 996	702 671	
Põhivara			
- Materiaalne põhivara			5
Masinad ja seadmed (soetusmaksumuses)	232 034	0	
Põhivara akumuliseeritud kulum (miinus)	-16 854	0	
Kokku	215 180	0	
Põhivara kokku	215 180	0	
Aktiva (varad) kokku	1 419 176	702 671	
Passiva (kohustused ja omakapital)			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
- Võlakohustused			6
Lühiajalised laenud ja võlakirjad	45 488	0	
Pikaajaliste võlakohustuste tagasimaksed järgmisel perioodi	20 797	0	
Kokku	66 285	0	
- Võlad tarnijatele	37 792	88 724	7
- Maksuvõlad	10 779	0	8
- Viitvõlad (aruandeperioodil tegemata väljamaksed)			9
Võlad töövõtjatele	6 417	19 917	
Muud	60 710	5 863	
Kokku	67 127	25 780	
Lühiajalised kohustused kokku	181 983	114 504	
Pikaajalised kohustused			
- Pikaajalised võlakohustused			10, 11
Laenud, võlakirjad ja kapitalirendi kohustused	1 093 538	425 000	
Kokku	1 093 538	425 000	
Pikaajalised kohustused kokku	1 093 538	425 000	
Kohustused kokku	1 275 521	539 504	

19. 10. 2005

Omakapital			
- Osakapital nimiväärtuses	42 000	42 000	12
- Reservid			13
Kohustuslik reservkapital	4 200	4 200	
Kokku	4 200	4 200	
- Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	116 967	9 815	
- Aruandeaasta kasum (kahjum)	-19 512	107 152	
Omakapital kokku	143 655	163 167	
Passiva (kohustused ja omakapital) kokku	1 419 176	702 671	

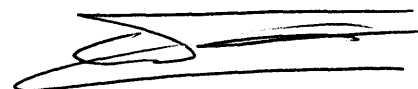

Kasumiaruanne

	1.01.2004	1.01.2003	LISA
Perioodi algus	1.01.2004	1.01.2003	LISA
Perioodi lõpp	31.12.2004	31.12.2003	
- Müügitulu	1 717 688	569 737	14
- Kaubad, toore, materjal ja teenused	1 226 126	418 882	
- Mitmesugused tegevuskulud	278 373	14 957	
- Tööjõu kulud			
a) palgakulu	152 211	19 311	
b) sotsiaalmaksud	50 230	6 372	
Kokku	202 441	25 683	
- Põhivara kulum ja väärtuse langus	16 854	0	
Ärikahjum	-6 106	110 215	
- Finantstulud ja -kulud			
d) intressikulud	-23 494	0	
e) kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	6 504	-3 104	
f) muud finantstulud ja kulud	3 584	41	
Kokku finantstulud ja -kulud	-13 406	-3 063	
Kahjum majandustegevusest	-19 512	107 152	
Kahjum enne tulumaksustamist	-19 512	107 152	
Aruandeaasta kahjum	-19 512	107 152	

Rahavoogude aruanne

Perioodi algus	1.01.2004	1.01.2003
Perioodi lõpp	31.12.2004	31.12.2003
Rahavood äritegevusest		
Puhaskahjum	-19 512	107 152
Põhivara kulum ja väärtuse langus	16 854	0
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-504 075	-623 594
nõuded ostjate vastu	87 684	-291 780
ettemaksed	-15 893	-11 755
varud	-575 866	-320 059
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	46 682	114 504
võlakohustused	45 488	0
võlad tarnijatele	-50 932	88 724
maksuvõlad	10 779	0
viitvõlad	41 347	25 780
Kokku rahavood äritegevusest	-460 051	-401 938
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-92 034	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-92 034	0
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	570 000	425 000
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-20 665	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	549 335	425 000
Kokku äriühingu rahavood	-2 750	23 062
Rahajäägi muutus		
Kassa ja pangakontode jääk aasta alguses	78 458	55 396
Kassa ja pangakontode jääk aasta lõpus	75 708	78 458
Kassa ja pangakontode jääkide muutus aruandeaastal	-2 750	23 062

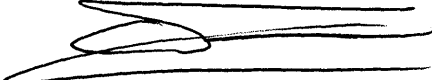

Omakapitali muutuste aruanne

TARTU MAAKOHUS
REGISTRIOSAKOND
SISSE TULNUD

19. 10. 2005

	Osakapital nimiväärtuses	Reservid	Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	Aruandeaasta kasum (kahjum).....	Kokku
31.12.2001	42 000	0	0	6 279	48 279
Aruandeaasta puhaskasum				7 736	7 736
31.12.2002	42 000	4 200	2 079	7 736	56 015
Kasumijaotus			7 736	-7 736	0
Aruandeaasta puhaskasum				107 152	107 152
31.12.2003	42 000	4 200	9 815	107 152	163 167
Kasumijaotus			107 152	-107 152	0
Aruandeaasta puhaskasum				-19 512	-19 512
31.12.2004	42 000	4 200	116 967	-19 512	143 655

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

TARTU MAAKOHUS
REGISTRIOSAKOND
SISSE TULNUD

Arvestuspõhimõtted

19. 10. 2005

Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

Saranomic OÜ 2004. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti hea raamatupidamistava kohaselt vastavuses raamatupidamise seaduses sätestatud alusprintsipidega ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditega

Osäühingu raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud äriühingu tegevuse jätkuvusest.

Osäühingu raamatupidamise põhjaruannetes on kajastatud äriühingu varad ja kohustused bilansipäeva seisuga, aruandeperioodi majandustulemus ning perioodi jooksul toimunud muutused rahalistes vahendites ning omakapitalis. Kasutusel on kasumiaruande skeem number 1 ning rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Summad on kajastatud täiskroonides.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eesti kroonides.

Esitlusviisi ja arvestuspõhimõtete muudatused

Võrreldes eelmise aruandeperioodiga ei ole arunnete esitlusviisis ning arvestuspõhimõtetes muudatusi rakendatud.

Arvestus- ja hindamiselused

Aruannetes on käsitletud varana on raamatupidamiskohustuslase poolt kontrollitavaid ressursse, mis on tekkinud minevikus toimunud sündmuste tagajärjel ja tõenäoliselt osalevad tulevikus majandusliku kasu tekitamisel. Kohustustena on kajastatud raamatupidamiskohustuslasel lasuvaid võlgu, mis on tekkinud minevikus toimunud sündmuste tagajärjel ja millest vabanemine nõuab eeldatavasti tulevikus ressurssidest loobumist. Omakapitali moodustab raamatupidamiskohustuslase varade ja kohustuste vahe bilansipäeva seisuga

Käibevarana on kajastatud raha ja raha ekvivalendid, mille kasutus ei ole piiratud; varad, mis eeldatavalt realiseeritakse ettevõtte tavapärase äritsükli käigus ning varad, mida hoitakse müügiks ja mida tõenäoliselt suudetakse realiseerida lähema 12 kuu jooksul bilansipäevast.

Kõik ülejäänud varad on kajastatud põhivarana.

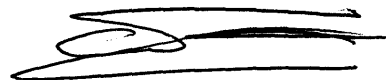
Lühiajalise kohustusena on kajastatud kohustused, mille tasumine toimub tõenäoliselt ettevõtte tavapärase äritsükli jooksul või mille maksetähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast.

Kõiki muid kohustusi kajastatakse pikaajaliste kohustustena.

Finantsinstrumendid

Finantsinstrumentidena on finantsvarade, finantskohustuste ja omakapitaliinstrumentide arvestusel ja kajastamisel raamatupidamise aruannetes käsitletud:

- raha;
- nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded;
- lühi- ja pikaajalised investeeringud väärt-paberitesse (näit aktsiad, võlakirjad, obligatsioonid jne), välja arvatud sellised osalused tütar- ja sidusettevõtetes, mida kajastatakse konsolideerimise või kapitaliosaluse meetodil;
- võetud laenud, võlad tarnijatele, viitvõlad, emiteeritud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused;
- derivatiivsed finantsinstrumendid;
- ettevõtte enda poolt väljastatud aktsiad ja muud omakapitaliinstrumendid.

Finantsvarad ja finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või -kohustuse soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval.

Kõiki finantsvarasid kajastatakse bilansis õiglase väärtuse meetodil. Erandina kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil nõuded teiste osapoolte vastu, mida ettevõtte ei ole soetanud edasimüügiks; lunastustähtjani hoitavad finantsinvesteeringud ja muud finantsvarad, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kõiki finantskohustusi kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Erandina kajastatakse õiglase väärtuse meetodil edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ja negatiivse turuväärtusega derivatiivid.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla, juhul kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline jääkväärtus. Allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Igal bilansipäeval hinnatakse vastavalt kehtivale Eesti Panga vahetuskursile ümber kõik välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused; ning välisvaluutas fikseeritud mitte-monetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab antud vara üle kontrolli. Ettevõtte omab finantsvara üle kontrolli juhul, kui ta saab põhilise osa varaga seotud tuludest ning ta kannab põhilist osa varaga seotud riskidest.

Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Varud

Varud on varad:

- mida hoitakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus;
- mida parajasti toodetakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus;
- materjalid või tarvikud, mida tarbitakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel.

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Juhul, kui üksikud varude objektid on üksteisest selgelt eristatavad, lähtutakse nende soetusmaksumuse kindlaksmääramisel konkreetset iga objekti soetamiseks tehtud kulutustest. Muudel juhtudel kasutatakse nende soetusmaksumuse kindlaksmääramisel FIFO meetodit.

Varusid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimismaksumuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Juhul, kui varem allahinnatud varude neto realiseerimismaksumus hilisematel perioodidel taas tõuseb, tuleb varasem allahindlus tühistada, kajastades seda kulude vähendamisena.

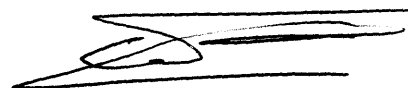
Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalne põhivara on materiaalne vara, mida raamatupidamiskohustuslane kasutab toodete tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel ja mida ta kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul kui üks aasta. Materiaalse ja immateriaalse varana käsitlemisel on soetusmaksumuse piiriks 20 000 krooni.

Immateriaalne põhivara on füüsilise substantsita vara, mida raamatupidamiskohustuslane kasutab toodete tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel ja mida ta kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul kui üks aasta.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenuga, tohib otseselt varaobjekti valmistamisega seotud laenukasutuse kulutusi (sh. intresse) kapitaliseerida antud objekti soetusmaksumuses.

Juhul, kui vara soetatakse mitterahalise vahetustehingu teel mingi teise vara eest, loetakse saadud vara soetusmaksumuseks äraantud vara õiglast väärtust. Juhul, kui saadud vara õiglane väärtus on usaldusväärselt hinnatav kui äraantud vara õiglane väärtus, loetakse soetusmaksumuseks saadud vara õiglast väärtust. Juhul, kui nii äraantud kui saadud vara õiglane väärtus pole usaldusväärselt määratavad, loetakse saadud vara soetusmaksumuseks äraantud vara bilansilist maksumust.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varadena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objekti algset soetusmaksumust tohib asendada ümberhinnatud väärtusega juhul, kui objekti õiglane väärtus erineb oluliselt tema bilansilisest jääkmaksumusest, tingituna vähemalt ühest alljärgnevast asjaolust - objekt on soetatud 1995. aastal või varem; või objekti tegeliku soetusmaksumuse kohta puuduvad usaldusväärsed andmed.

Valitud amortisatsioonimeetod peab süstemaatiliselt peegeldama vara kasutamisest tema kasuliku eluea jooksul saadava majandusliku kasu jaotumist ajas, mis ei pruugi ühtida vara väärtuse vähenemisega ajas.

Vara hakatakse amortiseerima tema kasutuselevõtmise hetkest ning seda tehakse kuni amortiseeritava osa täieliku amortiseerumiseni või vara eemaldamiseni kasutusest. Kui täielikult amortiseerunud vara on veel kasutuses, võib seda kajastada bilansis nii soetusmaksumuses kui akumulieeritud kulumina seni, kuni vara on lõplikult kasutusest eemaldatud.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need tõstavad varaobjekti tootlustaset kõrgemale objekti algselt hinnatud tootlustasemest. Objekti algset tootlustaset taastavad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Immateriaalset varaobjekti kajastatakse bilansis ainult juhul, kui see on ettevõtte poolt kontrollitav; on tõenäoline, et ettevõtte saab objekti kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu ning objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel tuleb kasutada lineaarset meetodit, välja arvatud juhul, kui mõni muu meetod peegeldab objektiivsemalt varast saadava majandusliku kasu jagunemist vara kasulikule elueale. Alternatiivsete meetoditena on aktsepteeritavad ainult sellised amortisatsioonimeetodid, mille rakendamisel on akumulieeritud kulum igal ajahetkel vähemalt sama suur kui lineaarse meetodi rakendamisel.

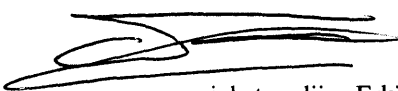
Eeldatakse, et immateriaalse põhivara kasulik eluiga ei ületa üldjuhul 20 aastat.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara objektid hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele, juhul, kui varaobjekti kaetav väärtus on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendamisenä.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvaraobjekt (maa või hoone (või osa hoonest) või mõlemad), mida raamatupidamiskohustuslane hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) eelkõige renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks toodete või teenuste tootmisel, administratiivsetel eesmärkidel või müügiks tavapärase äritegevuse käigus. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid.

Kinnisvarainvesteeringu edasisel kajastamisel lähtutakse soetusmaksumuse meetodist. Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse kinnisvarainvesteeringut analoogiliselt materiaalsele põhivarale, see tähendab soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele ainult juhul, kui need tõstavad kinnisvarainvesteeringu väärtust kõrgemale objekti algsest hinnast väärtusest.

Kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse bilansis ümber juhul, kui toimub muutus tema kasutamise eesmärgis. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objektile selle varadegrupi arvestusreegleid, kuhu ta ümber klassifitseeritakse.

Bioloogilised varad

Bioloogiline vara on loomne või taimne elusorganism. Bioloogilist vara kajastatakse bilansis ainult juhul, kui vara on ettevõtte poolt kontrollitav; on tõenäoline, et ettevõtte saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu; ja vara õiglane väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused, välja arvatud sellised bioloogilised varad, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav. Bioloogilisest varast põllumajandusliku toodangu saamise või eraldamise hetkel kajastatakse põllumajanduslik toodang tema õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Selliselt leitud väärtust loetakse ühtlasi põllumajandusliku toodangu soetusmaksumuseks tema edasisel kajastamisel varuna.

Bioloogilise vara esmasest arvelevõtmisest õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused, ja ka hilisemast õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Kui bioloogilise vara esmasel arvelevõtmisel ei ole õiglast väärtust võimalik usaldusväärselt hinnata tuleb bioloogilist vara bilansis kajastada soetusmaksumuses, millest on maha lahutatud akumulieeritud kulum ning kahjum vara väärtuse langusest.

Õiglasest väärtuses kajastatava bioloogilise varaga seotud tingimusteta valitsuspoolne abi kajastatakse tuluna siis, kui ettevõtte on selle kätte saanud. Tingimustega valitsusepoolne abi kajastatakse tuluna siis, kui valitsusepoolse abi saamisega seotud tingimused on täidetud.

Eraldised, potentsiaalsed kohustused ja potentsiaalsed varad

Eraldis on kohustus, mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Kohustus on raamatupidamiskohustuslasel lasuv võlg, mis on tekkinud minevikus toimunud sündmuste tagajärjel; mille lõpetamine nõuab eeldatavasti tulevikus ressursidest loobumist ning mille soetusmaksumus või muu bilansis kajastamisel aluseks olev väärtus on usaldusväärselt määratletav.

Potentsiaalne kohustus on võimalik või eksisteeriv kohustus, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või mille suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega mõõta.

Potentsiaalne vara on võimalik vara, mille realiseerumine ei ole kindel.

Ettevõtte kajastab oma bilansis eraldise, juhul kui ettevõttel lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, kohustuse realiseerumine on tõenäoline ja kohustuse summat on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks. Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (s.t. eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Ainsaks erandiks on edasilükkunud tulumaksu eraldis, mida ei diskonteerita. Eraldisi kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks eraldis oli algselt moodustatud.

Potentsiaalseid kohustusi ei kajastata ettevõtte bilansis, kuid informatsioon oluliste potentsiaalsete kohustuste kohta avalikustatakse aruande lisades. Lisades ei ole vaja avalikustada selliseid potentsiaalseid kohustusi, mille realiseerumine on äärmiselt ebatõenäoline.

Potentsiaalseid varasid ei kajastata ettevõtte bilansis, kuid informatsioon oluliste potentsiaalsete varade kohta avalikustatakse aruande lisades. Lisades ei ole vaja avalikustada selliseid potentsiaalseid varasid, mille realiseerumine on vähemtõenäoline kui mitte-realiseerumine.

Rendiarvestus

Rent on kokkulepe, mille kohaselt rendileandja annab ühe makse või rea makse eest rentnikule õiguse kasutada vara kokkulepitud perioodi jooksul.

Kapitalirent on rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Alljärgnevad kriteeriumid viitavad olukordadele, kus põhilised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule, mistõttu rendilepingut loetakse kapitalirendiks:

- renditava vara omandiõigus läheb rendiperioodi lõpuks üle rentnikule;
- rentnikul on optsioon osta renditavat vara hinna eest, mis on eeldatavasti oluliselt madalam selle vara õiglasest väärtusest optsiooni realiseerimise kuupäeval ning rendi jõustumise hetkel on piisavalt kindel, et rentnik seda võimalust kasutab;
- lepinguperiood katab suure osa (üle 75%) renditava vara majanduslikust elueast, isegi kui omandiõigus ei lähe üle;
- rendi jõustumise hetkel on rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtus peaaegu sama suur (üle 90%) kui renditava vara õiglane väärtus; ja
- renditud vara on niivõrd spetsiifiline, et ainult rentnik saab seda ilma suuremate modifikatsioonideta kasutada, mistõttu on tõenäoline rendilepingu pikendamine nii, et see katab suure osa vara majanduslikust elueast.

Omandiõigus võib, kuid ei pruugi, lõppkokkuvõttes rentnikule üle minna.

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule; vastasel juhul loetakse rendilepingut kasutusrendiks.

Kasutusrent on rent, mis ei ole kapitalirent.

Rendileandja kajastab kapitalirendi alusel väljarenditud vara oma bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas.

Rendileandjatel, kes on tootjad või vahendajad, tekib oma kaupu kapitalirendi lepinguga müües kahte tüüpi tulu:

- müügitulu, mis kajastatakse rendilepingu jõustumisel; ja
- finantstulu, mis kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Rentnik kajastab rendi jõustumisel kapitalirendi oma bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuse arvutamisel on diskontomääraks rendi sisemine intressimäär või kui selle määramine ei ole võimalik, siis kasutatakse rentniku alternatiivset intressimäära.

Kui müügi-tagasirenditehingus tagasirent on kapitalirendi tingimustel, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut, mitte kui ostu-müügitehingut, st. "müüdüd" vara jääb müüja bilanssi ning saadud raha ("müügihinna") summas kajastatakse bilansis kapitalirendikohustust. "Müügihinna" ja rendimaksete miinimumsumma vahet kajastatakse rendiperioodi jooksul intressikuluna analoogiliselt tavaliste kapitalirendilepingutega.

Rendileandjad kajastavad kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara oma bilansis tavakorras, analoogiliselt muule ettevõtte bilansis kajastatavale varale.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna, välja arvatud juhul, kui mõni muu süstemaatiline meetod peegeldab objektiivsemalt varast tulenevate hüvede ajalist jaotumist.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna, välja arvatud juhul, kui mõni muu süstemaatiline meetod peegeldab objektiivsemalt varast tulenevate hüvede ajalist jaotumist.

Kui müügi-tagasirenditehingus tagasirent on kasutusrendi tingimustel, kajastatakse tehingut kui ostu-müügitehingut, kusjuures tekkinud kasum/kahjum kajastatakse koheselt, välja arvatud juhtudel, kui:

- müügihind on madalam kui vara õiglane väärtus ning madal hind kompenseeritakse madalate intressimääradega tulevikus; või
- müügihind on kõrgem kui vara õiglane väärtus.

Tulu kajastamine

Tulu on aruandeperioodi majandusliku kasu suurenemine, millega kaasneb varade suurenemine või kohustuste vähenemine ja mis suurendab raamatupidamiskohustuslase omakapitali, välja arvatud omanike poolt teostatud sissemaksed omakapitali. Tulu kajastatakse saadud või saadava 1995 õiglasest väärtuses. Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik alljärgnevalt loetletud tingimused on täidetud:

- olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale;
- müüjal ei ole jätkuvalt niisugust haldamise vastutust, mida seostatakse omandiga ning puudub kontroll kauba või toote üle;
- tulu müügitehingust saab usaldusväärselt mõõta;
- tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kui olulised omandiga seotud riskid ei ole ostjale üle läinud, siis müügitulu ei kajastata, sõltumata sellest, kas juriidiline omandiõigus on üle läinud või mitte.

Valmidusastme meetodil kajastatakse tulu teenuste müügist lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o. tehinguga seotud tulusid ja kulusid) on võimalik usaldusväärselt prognoosida. Tehingu lõpptulemust on võimalik usaldusväärselt prognoosida siis, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- tulu suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta;
- tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- tehingu valmidusastet bilansipäeval on võimalik usaldusväärselt mõõta; ja
- tehinguga seotud tehtud kulusid ning tehingu lõpetamiseks vajalikke kulusid on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, siis tulu kajastatakse ainult tegelike lepingu täitmisega seotud kulude ulatuses, eeldusel, et on tõenäoline, et teenuse osutaja suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud. Juhul, kui ei ole tõenäoline, et teenuse osutaja suudab tagasi teenida vähemalt teenusega seotud kulud, tulu teenuse osutamisest ei kajastata.

Kui on tõenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.

Tulu kajastamisel teenuse osutamise lepingu tuluna kajastatakse tuluna:

- algselt lepingus kindlaks määratud tasu; ja
- lepingu täitmise käigus aset leidnud muudatusi lepingu mahus, täiendavaid kompensatsiooninõudeid ning täiendavaid tasusid, kusjuures:
  - o nende realiseerumine peab olema tõenäoline; ning
  - o neid peab olema võimalik usaldusväärselt hinnata

Teenuse osutamise lepingu kulud hõlmavad järgmisi kulusid:

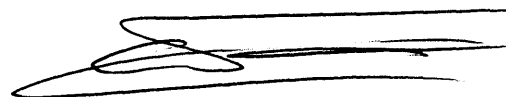
- lepingu täitmisega otseselt seotud kulud;
- lepingu täitmisega seotud üldkulud;
- muud kulud, mille kompenseerimise kohustus on tellijal.

Tulu, mida saadakse vara kasutada andmise eest intresside, litsentsitasude, või dividendidena kajastatakse siis kui:

- tulu laekumine on tõenäoline; ja
- tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Tulu kajastamine lähtub järgmistest alustest:

- intressitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast;
- tulu litsentsitasudest kajastatakse tekkepõhiselt, võttes arvesse lepingu tingimusi;
- dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Äriühendused ning tütar- ja sidusettevõtete kajastamine

Äriühenduste arvestusel, positiivse ja negatiivse firmaväärtuse arvestusel ja kajastamisel tütar- ja emaettevõtjate ühinemise kajastamisel, tütar- ja sidusettevõtjate kajastamisel konsolideeritud ja konsolideerimata aruannetes ja konsolideeritud aruannete koostamisel kasutatakse lühendeid termineid ja meetodeid.

Äriühendus on majandustehing, mille tulemusena:

- üks ettevõtte saavutab teise ettevõtte üle kontrolli või olulise mõju (näiteks piisavalt suure hulga teise ettevõtte aktsiate omandamise teel)
- või suurendab oma osalust sellises ettevõttes; või
- üks ettevõtte omandab enamuse teise ettevõtte või äriüksuse varadest ja kohustustest (netovarast) ning võtab üle tema majandustegevuse.

Ostumeetodi rakendamisel kajastatakse omandatud osalust teises ettevõttes algselt omandatud osaluse soetusmaksumuses. Soetusmaksumus jagatakse omandatud varade ja kohustuste (ehk omandatud netovara) õiglasele väärtusele; vahet omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel kajastatakse (positiivse või negatiivse) firmaväärtusena. Ostumeetodit rakendatakse omandamise kuupäeva seisuga. Selle kuupäeva seisuga määratakse omandatud osaluse soetusmaksumus, omandatud netovara õiglane väärtus ja tekkinud (positiivne või negatiivne) firmaväärtus.

Alates omandamise kuupäevast kajastab omandav ettevõtte osalust omandatud ettevõtte varades ja kohustustes ning tekkinud firmaväärtust oma bilansis ning osalust omandatud ettevõtte tuludes ja kuludes oma kasumiaruandes.

Omandatud osaluse soetusmaksumuseks loetakse omandamisel makstava raha summat või muu üleantava tasu õiglast väärtust ning omandamisega otseselt seotud väljaminekuid. Juhul, kui osaluse omandamisel makstav tasu sõltub teatud lisatingimustest, hinnatakse omandamise kuupäeval nende lisatingimuste tõenäolist mõju ostuhinnale ja kajastatakse omandatud osaluse soetusmaksumuses. Hilisemaid ostuhinna korrigeerimisi kajastatakse firmaväärtuse korrigeerimisena.

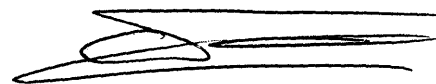
Omandatud netovara õiglase väärtuse moodustavad omandatud ettevõtte varade ja kohustuste (koos võimalike restruktureerimiseraldistega) õiglased väärtused, millest on maha arvatud vähemusosalusele kuuluv osa netovara õiglasest väärtusest.

Soetusmaksumuse jagamiseks omandatud varade ja kohustuste õiglasele väärtusele koostatakse ostuanalüüs.

Juhul, kui pärast ostuanalüüsi koostamist selgub, et omandatud ettevõtte varade ja kohustuste tegelikud õiglased väärtused erinevad ostuanalüüsis hinnatud õiglastest väärtustest (või ostuanalüüsis olid teatud varad ja kohustused jäetud üldse arvesse võtmata), tuleb korrigeerida omandatud varade ja kohustuste bilansilisi väärtusi ning kuni esimese äriühendusele järgneva majandusaasta lõpuni korrigeerida ühtlasi ostuanalüüsis kajastatud firmaväärtust.

Hilisemaid korrigeerimisi kajastatakse aruandeperioodi tulu või kuluna. Firmaväärtus on positiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel. Firmaväärtust kajastatakse immateriaalse varana ning amortiseeritakse kulusse omandatud äritegevuse eeldatava kasuliku eluea jooksul.

Negatiivne firmaväärtus on negatiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel.

Negatiivset firmaväärtust kajastatakse bilansis negatiivse varana (samas bilansirühmas positiivse firmaväärtusega) ning amortiseeritakse tulusse järgnevalt:

- see osa negatiivsest firmaväärtusest, mis on põhjendatav juba ostuplaanis prognoositud omandatud ettevõtte kahjumitega ostujärgetel aastatel, kajastatakse tulusse 1. ja 2. perioodidel, kui prognoositud kahjumid tekivad;
- ülejäänud osa negatiivsest firmaväärtusest kajastatakse näidates omandatud ettevõtte mitte-monetaarsete varade õiglast väärtust mitteületav osa negatiivsest firmaväärtusest amortiseeritakse tulusse omandatud amortiseeritavate varade järelejäänud keskmise eluea jooksul. Omandatud ettevõtte mitte-monetaarsete varade õiglast väärtust ületav osa negatiivsest firmaväärtusest kajastatakse tulus koheselt.

Korrigeeritud ostumeetodi rakendamisel kajastatakse omandatud osalust teises ettevõttes omandatud netovara bilansilises väärtuses (st. nagu omandatud varad ja kohustused olid kajastatud omandatud ettevõtte bilansis). Vahet omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara bilansilise väärtuse vahel kajastatakse omandava ettevõtte omakapitali vähenemise või suurenemisena.

Tütarettevõtteid kajastatakse konsolideerimata aruannetes kapitaliosaluse meetodil ja konsolideeritud aruannetes rida-realt konsolideerituna.

Sidusettevõtteid kajastatakse kapitaliosaluse meetodil.

Kapitaliosaluse meetodil võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses (ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud tehingu puhul omandatud netovara bilansilises väärtuses), mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis; ja omandamisel tekkinud firmaväärtuse amortisatsiooniga. Konsolideeritud aruannetes kajastatakse emaetevõtte ja tema tütarettevõtete finantsnäitajaid niimoodi kokkuliidetuna nagu oleks tegemist ühe ettevõttega.

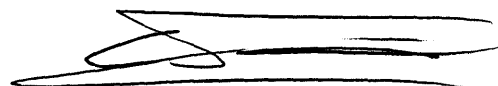
Konsolideerimise peamised raamatupidamisprotseduurid on järgnevad:

- emaetevõtte ja tütarettevõtete finantsnäitajad (nii bilansi- ja kasumiaruande kirjed kui ka lisades ju muudes aruande osades avalikustatavad finantsnäitajad) liidetakse rida-realt (enne soetamispäeva tekkinud tütarettevõtte tulusid ja kulusid ei lülitata konsolideeritud kasumiaruandesse);
- emaetevõtte bilansis kajastatud investeeringud tütarettevõtetesse (koos vastavate firmaväärtustega) elimineeritakse emaetevõtte osaluste vastu tütarettevõtete omakapitalis;
- juhul, kui teatud tütarettevõtetes on emaetevõtte osalus väiksem kui 100%, eraldatakse vähemusaktsionärile kuuluv osa selliste tütarettevõtete netovarast ja aruandeperioodi kasumist/kahjumist;
- elimineeritakse täielikult kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid;
- juhul, kui tütarettevõtete bilanssides on kajastatud finantsinvesteeringuna emaetevõtte aktsiaid, klassifitseeritakse need konsolideeritud bilansis ümber tresooraktsiateks.

Vähemusosalust kajastatakse konsolideeritud bilansis eraldi real kohustuste ja omakapitali vahel ning konsolideeritud kasumiaruandes eraldi real enne kontsernile kuuluvat puhaskasumit.

Välismaal asuvate tütarettevõtete ja muude äriüksuste konsolideerimiseks arvestatakse nende aruanded välisvaluutast ümber Eesti kroonidesse. Ümberarvestusel kasutatav valuutakurss sõltub sellest, kas tegemist on iseseisva tütarettevõtte või sõltuva tütarettevõttega. Iseseisva tütarettevõtte välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel kasutatakse järgmisi valuutakurse:

- kõik vara ja kohustuste kirjed hinnatakse ümber bilansipäeva kursi alusel;
- tulud ja kulud ja muud omakapitali muutused hinnatakse ümber nende tekkimise päeva kursiga (praktilistel kaalutlustel on lubatud kasutada ka perioodi kaalutud keskmist kurssi).

Sõltuva tütarettevõtte välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel kasutatakse samasuguseid valuutakursse, nagu kasutatakse emaettevõtte aruannetes kajastatud välisvaluutas fikseeritud objektide ümberhindlusele, sealhulgas:

- monetaarsed varad ja kohustused ning õiglase väärtuse meetodil kajastatavad 2005. aasta monetaarsed varad ja –kohustused hinnatakse ümber bilansipäeva kursi alusel;
- muud vara ja kohustuste kirjed hinnatakse ümber soetamispäeva kursi alusel (praktilistel kaalutlustel on lubatud kasutada ka perioodi kaalutud keskmist kurssi);
- tulud, kulud ja muud omakapitali muutused hinnatakse ümber nende tekkimise päeva kursiga (praktilistel kaalutlustel on lubatud kasutada ka perioodi kaalutud keskmist kurssi). Erandiks on kulud ja tulud, mis on seotud soetamispäeva kursiga kajastatava vara või kohustuse maksumusega - selliseid kulusid ja tulusid kajastatakse lähtudes nendega seotud varade või kohustuste soetuspäeva kursist.

Valitsusepoolne abi

Valitsusepoolne abi on valitsuse tegevus, mille eesmärgiks on majandusliku abi andmine teatud kriteeriumitele vastavale ettevõttele või ettevõtete grupile (riigiabi ja muud sarnased toetused). Valitsusepoolseks abiks ei loeta kaudseid toetusi, nagu näiteks soodsa majanduskeskkonna loomine või teatud regiooni infrastruktuuri väljaehitamine.

Sihtfinantseerimine on valitsusepoolne abi, mida teostatakse ettevõttele teatud ressursside üleandmise kaudu ning mille saamiseks peab ettevõtte äritegevus vastama teatud kindlaks määratud kriteeriumitele. Sihtfinantseerimine ei hõlma valitsusepoolset abi, mille väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (näiteks riiklikud garantiid ja valitsusasutuste poolt pakutavad tasuta konsultatsioonid) ning tavapärasel tingimustel valitsussektoriga sõlmitud majandustehinguid.

Varade sihtfinantseerimine on sihtfinantseerimine, mille põhitingimuseks on, et seda saav ettevõtte peab kas ostma, ehitama või muul viisil soetama teatud põhivara. Varade sihtfinantseerimine võib endas sisaldada täiendavaid tingimusi nagu näiteks põhivara soetamise ajagraafik, soetatava põhivara liik, tema asukoht ning hoidmise periood.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine on sihtfinantseerimine, mis ei ole varade sihtfinantseerimine, välja arvatud põllumajandusliku tootmise sihtfinantseerimine.

Põllumajandusliku tootmise sihtfinantseerimine on sihtfinantseerimine, mis on suunatud bioloogiliste varade tootmisega seotud kulude kompenseerimiseks.

Tingimuslikult tagastamatu laen on laen, mille puhul laenu andja loobub kindlaks määratud tingimustel laenu tagasinõudmisest.

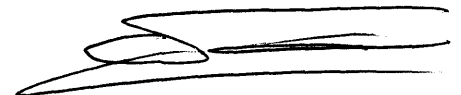
Sihtfinantseerimist (välja arvatud põllumajandusliku tootmise sihtfinantseerimine) ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et:

- ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele; ja
- sihtfinantseerimine leiab aset.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud.

Mitterahaline sihtfinantseerimine toimub varade üleandmise vormis. Mitterahalise sihtfinantseerimise saaja lähtub saadud vara ja sihtfinantseerimise kajastamisel ühest alljärgnevast meetodist:

- brutomeetod - saadud vara võetakse bilansis arvele tema õiglases väärtuses ning samas summas kajastatakse bilansis kohustusena tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Saadud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse saadud vara järelejäänud kasuliku eluea jooksul.
- netomeetod - saadud vara soetusmaksumuseks loetakse null ning seda kajastatakse bilansiväliselt.

Varade sihtfinantseerimise korral lähtub toetuse saaja sihtfinantseerimise kajastamisest ühest alljärgnevast meetodist:

- brutomeetod-sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses; varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.
- netomeetod - sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel tuleb järgida tulude ja kulude vastavuse printsiipi, mille kohaselt kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Põllumajandusliku tootmise sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui:

- ettevõtte on täitnud sihtfinantseerimisega seotud tingimused; ja
- sihtfinantseerimine leiab aset.

Sihtfinantseerimise tagastamise mõju kajastatakse kui raamatupidamishinnangute muutust selles perioodis, millal tagastamise vajadus sai teatavaks.

Põhiaruannete kirjeid selgitavad lisad

Lisa 1. Raha ja pangakontod

Bilansipäeva seisuga on osäühingul rahalisi vahendeid kokku summas 75 708 krooni.

Lisa 2. Nõuded ostjate vastu

Bilansipäeva seisuga on osäühingul nõudeid ostjate vastu kokku summas 204 096 krooni. Ostjatelt laekumata arveid on bilansis hinnatud lähtuvalt nende laekumise tõenäosusest. Nõuete hindamisel on vaadeldud iga nõuet eraldi, ebatõenäoliselt laekuvad arved kajastatud ei ole.

Lisa 3. Ettemaksed

Bilansipäeva seisuga on osäühingul tehtud ettemakseid kogusummas 28 267 krooni, mis koosnevad käibemaksu ettemaksust.

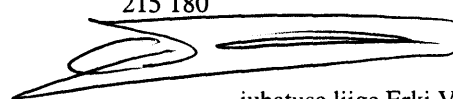
Lisa 4. Varud

Bilansipäeva seisuga on osäühingul varusid kokku summas 895 925 krooni, mille moodustavad müügiks ostetud kaubad.

Lisa 5. Materiaalne põhivara

Bilansipäeva seisuga on osäühingul materiaalsel põhivara kokku soetusmaksumuses 66 085 krooni ja jääkmaksumuses 23 413 krooni väärtuses.

		Masinad ja seadmed	Materiaalne põhivara kokku
Soetusmaksumus	31.12.2003	0	0
Soetamine		232 034	232 034
Soetusmaksumus	31.12.2004	232 034	232 034
Akumuleeritud kulum	31.12.2003	0	0
Arvestatud kulum		16 854	16 854
Akumuleeritud kulum	31.12.2004	16 854	16 854
Jääkmaksumus	31.12.2003	0	0
Jääkmaksumus	31.12.2004	215 180	215 180

Lisa 6. Võlakohustused

Bilansipäeva seisuga on osaühingu võlakohustused kokku summas 66 285 krooni, mis jagunevad:

1. Lühiajalised laenud ja võlakirjad moodustub Ülenurme valda Aasa elamurajooni kinnistu järelmaksust summas 45 488 krooni.

2. Pikaajaliste võlakohustuste tagasimaksed järgmisel perioodil summas 20 797 krooni, mis koosneb pikaajaliste liisinglepingute tagasimaksetest järgmisel perioodil.

Lisa 7. Võlad tarnijatele

Bilansipäeva seisuga on osaühingu võlad tarnijatele kokku summas 37 792 krooni.

Lisa 8. Maksuvõlad

Bilansipäeva seisuga on osaühingu maksuvõlad kokku summas 10 779 krooni. Summa moodustavad järgmised maksukohustused:

Selgitus	Summa	Tähtaeg
Kinnipeetud tulumaks	2 574	-
Sotsiaalmaks	8 055	-
Töötuskindlustusmakse	150	-

Lisa 9. Viitvõlad

Bilansipäeva seisuga on osaühingu viitvõlad kokku summas 67 127 krooni. Summa moodustavad:

- võlad töövõtjatele 6 417 krooni, sellest palgavõlgnevus 4 000 krooni ja puhkusetasude reserv 2 417 krooni
- muud viitvõlad 60 710 krooni, sellest võlgnevus aruandvale isikule 59 370, edasikantud sotsiaalmaksu kohustus summas 1 320 krooni ning edasikantud töötuskindlustusmakse kohustus summas 20 krooni.

Lisa 10. Pikaajalised võlakohustused

Bilansipäeva seisuga on osaühingu pikaajalised võlakohustused kokku summas 1 093 538 krooni, mis koosnevad kapitalirendi pikaajalisest osast summas 98 538 krooni ja osanike poolt ettevõttele antud laenudest kogusummas 995 000 krooni.

Lisa 11. Kapitali ja kasutusrent

1. Kapitalirent

Rendileandja	Soetusmaksumus	Lepingu tähtaeg	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Intress
Hansa Liising Eesti AS	140 000,00 kr	30.08.2007	20 797,00 kr	98 538,00 kr	5,90%
Kokku	140 000,00 kr		20 797,00 kr	98 538,00 kr	

2. Kasutusrent

Kasutusrendi makseid on Saranomic OÜ 2004. aastal tasunud kogusummas 31 454 krooni.

Lisa 12. Osakapital nimiväärtuses

Bilansipäeva seisuga on osaühingu osakapitali suurus 42 000 krooni. Osakapital koosneb ühest osast, mille omanik ning häälte arv käesoleva aruande kinnitamise seisuga on:

Osaniku nimi	Isikukood	Elukoht	Häälte arv	Osa suurus	% osakapitalist
Erki Vään	37609032737	Oja 8-13, Roiu, Tartumaa	420	42 000	100
Kokku			420	42 000	100

Lisa 13. Reservid

Bilansipäeva seisuga on osaühingul loodud reserv kohustusliku reservkapitali osas kokku summas 4 200 krooni.

TARTU MAAKONNUS
REGISTRARIKAMERAS
SISSE TULNUD

19.10.2005

Lisa 14. Müügitulu

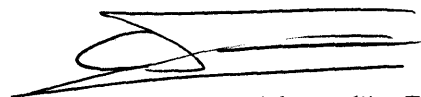
Müügitulu maht 2004. aastal oli 1 717 688 krooni, tegevusalade lõikes jagunes müügitulu:

Tegevusala	Turg geograafilises lõikes	Rahaline maht	Protsentuaalne maht	
			Tegevusaladest	Turgudest
Projektijuhtimisteenus	Eesti	268 000	15,6	
Kinnisvara müük	Eesti	437 000	25,44	100
Müüdud kaubad ja teenused	Eesti	1 012 688	58,96	
KOKKU		1 717 688	100	100

Muud selgitavad lisad

Lisa 15. Seotud isikud

Aruandeaastal ei ole aset leidnud tehinguid, kus seotud osapooltele oleks võõrandatud või neilt soetatud materiaalseid ja/või varalisi väärtusi turuväärtusest erineva hinnaga.

2004. AASTA KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

TARTU MAAKOHUS
REGISTRIOSAKOND
SISSE TULNUD

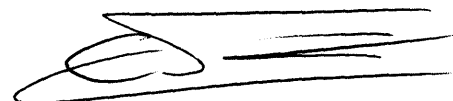
Saranomic OÜ vaba omakapital oli bilansipäeva seisuga järgmine:

Eelmiste perioodide jaotamata kasum	116 967
Aruandeaasta puhaskahjum	-19 512
Jaotuskõlblik kasum kokku	97 455

19.10.2005

Juhatus teeb osanike koosolekule ettepaneku jätta vaba omakapital jaotamata.

Jaotamata kasum enne majandusaasta aruande kinnitamist	116 967
Aruandeaasta puhaskahjum	-19 512
Jaotamata kasum peale majandusaasta aruande kinnitamist	97 455

2004. aasta majandusaasta aruande allkirjad

19.10.2005

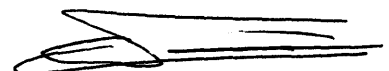
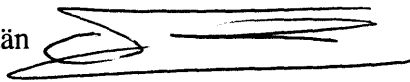
Saranomic OÜ 2004. aasta majandusaasta aastaaruanne koosneb juhatuse poolt koostatud tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest ja kasumi jaotamise ettepanekust.

2004. aasta majandusaasta aruanne on kinnitatud osanike koosoleku otsusega nr 2005 06 30 001 30.06.2005.a.

Tartus, 30.06.2005. aastal

Juhatusel liikme allkiri

Erki Vään

Osanike nimekiri

19.10.2005

Bilansipäeva seisuga on osäühingu osakapitali suurus 42 000 krooni. Osakapital koosneb ühest osast, mille omanik ning häälte arv käesoleva aruande kinnitamise seisuga on: .....

Osaniku nimi	Isikukood	Elukoht	Häälte arv	Osa suurus	% osakapitalist
Erki Vään	37609032737	Oja 8-13, Roiu, Tartumaa	420	42 000	100
Kokku			420	42 000	100

